

I. Souhrnné hodnocení výsledků hospodaření státního rozpočtu

1. Cíle rozpočtové politiky v roce 2011, rozpočtové priority

Východiska přípravy státního rozpočtu na rok 2011 byla následující:

- Programové prohlášení vlády.
- Střednědobý výdajový rámec na rok 2011.
 - Při projednávání návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2010 nebyly Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR stanoveny střednědobé výdajové rámce na léta 2011 a 2012.
 - Východiskem pro zpracování státního rozpočtu na rok 2011 byl proto výdajový rámec, který byl stanoven usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 966 ze 45. schůze 10. prosince 2008 při projednávání návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2009.
- Predikce základních makroekonomických indikátorů do roku 2011 (zpracovaná Ministerstvem financí v červenci 2010). Návrh rozpočtu počítal s meziročním přírůstkem hrubého domácího produktu ve stálých cenách o 2,3 %, s prognózou meziroční míry inflace 2,5 % a průměrnou mírou nezaměstnanosti 8,7 % (podle metodiky MPSV).

Státní rozpočet České republiky na rok 2011 byl schválen Poslaneckou sněmovnou zákonem č. 433 ze dne 15. prosince 2010 a stanovil příjmy ve výši 1 044,0 mld. Kč a výdaje ve výši 1 179,0 mld. Kč.

Současně bylo rozhodnuto, že schodek (135 mld. Kč) bude vypořádán těmito financujícími položkami:

- zvýšením stavu státních dluhopisů do výše 131 589 908 tis. Kč,
- zvýšením stavu přijatých dlouhodobých úvěrů do výše 5 501 092 tis. Kč,
- zvýšením stavu na účtech státních finančních aktiv o 2 091 000 tis. Kč.

V březnu roku 2011 byl schválen zákon č. 97/2011 Sb., kterým se mění zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2011. Byl tak zapracován dopad zákona č. 402/2010 Sb.¹, který zpřisňuje podmínky podpory využívání obnovitelných zdrojů energie. Tato novela souvztažně navýšila rozpočet příjmů i výdajů o 11,7 mld. Kč, tj. bez vlivu na schodek (došlo k navýšení schváleného rozpočtu DPH o 1,0 mld. Kč, odvodu z elektřiny ze slunečního záření o 4,2 mld. Kč, darovací daně o 4,8 mld. Kč, odvodu za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu o 1,7 mld. Kč a neinvestičních transferů podnikatelským subjektům o 11,7 mld. Kč). **Po této úpravě tak byly celkové příjmy státního rozpočtu stanoveny částkou 1 055,7 mld. Kč, celkové výdaje částkou 1 190,7 mld. Kč a schodek zůstal nezměněn ve výši 135,0 mld. Kč.**

¹ Zákon č. 402/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

V porovnání se skutečností roku 2010 počítal schválený rozpočet na rok 2011 s růstem celkových příjmů o 55,3 mld. Kč, tj. o 5,5 %, celkové výdaje měly růst o 33,9 mld. Kč, tj. o 2,9 %, a schodek tak měl být nižší o 21,4 mld. Kč.

Tabulka č. 1: Tendence rozpočtu 2011 ve vztahu k rozpočtu a skutečnosti 2010 (v mld. Kč)

	2010		2011	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Schválený rozpočet	Skutečnost	Schválený rozpočet *)	SR 2011- SR 2010	SR 2011- Skut.2010	SR 2011/ SR 2010	SR 2011/ Skut.2010
	1	2	3	3-1	3-2	3/1	3/2
Celkové příjmy	1 022,22	1 000,38	1 055,70	33,48	55,32	103,3	105,5
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>534,74</i>	<i>508,02</i>	<i>543,16</i>	<i>8,43</i>	<i>35,14</i>	<i>101,6</i>	<i>106,9</i>
DPH	188,60	187,82	195,10	6,50	7,28	103,4	103,9
Spotřební daně **)	141,10	130,86	140,80	-0,30	9,94	99,8	107,6
DPPO	100,30	86,30	84,00	-16,30	-2,30	83,7	97,3
DPFO	88,30	87,49	101,50	13,20	14,01	114,9	116,0
ostatní daňové příjmy	16,44	15,55	21,76	5,33	6,21	132,4	140,0
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>367,13</i>	<i>355,84</i>	<i>373,29</i>	<i>6,16</i>	<i>17,45</i>	<i>101,7</i>	<i>104,9</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>120,35</i>	<i>136,52</i>	<i>139,25</i>	<i>18,89</i>	<i>2,73</i>	<i>115,7</i>	<i>102,0</i>
Celkové výdaje	1 184,92	1 156,79	1 190,70	5,78	33,91	100,5	102,9
<i>Běžné výdaje</i>	<i>1 069,47</i>	<i>1 026,57</i>	<i>1 086,20</i>	<i>16,72</i>	<i>59,63</i>	<i>101,6</i>	<i>105,8</i>
Sociální dávky	446,47	430,91	446,47	0,00	15,56	100,0	103,6
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>115,45</i>	<i>130,22</i>	<i>104,50</i>	<i>-10,94</i>	<i>-25,72</i>	<i>90,5</i>	<i>80,2</i>
Saldo SR	-162,70	-156,42	-135,00	27,70	21,42	83,0	86,3

*) rozpočet včetně zák. č. 97/2011 Sb., kterým se mění zák. č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2011

***) včetně tzv. energetických daní a od roku 2011 včetně odvodu z elektřiny ze slunečního záření

Z růstu celkových příjmů o 55,3 mld. Kč připadl na příjmy z daní a poplatků růst o 35,1 mld. Kč, tj. o 6,9 %, když největší nárůst proti skutečnosti 2010 představovala předpokládaná inkasa daní z příjmů fyzických osob (o 14,0 mld. Kč, tj. o 16,0 %), spotřebních daní včetně energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření (o 9,9 mld. Kč, tj. o 7,6 %), a DPH (o 7,3 mld. Kč, tj. o 3,9 %). Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení byl proti skutečnosti 2010 vyšší o 17,5 mld. Kč, tj. o 4,9 %. Rozpočet počítal se zachováním sazeb jednotlivých složek pojistného jako v roce 2010. Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů měl být vyšší o 2,7 mld. Kč, tj. o 2,0 %. Příjmy z rozpočtu EU/FM určené na krytí výdajů na společné programy ČR a EU měly podle schváleného rozpočtu dosáhnout 117,3 mld. Kč (v roce 2010 rozpočet činil 95,6 mld. Kč a skutečnost dosáhla 96,8 mld. Kč).

Výdajová strana státního rozpočtu počítala s vyšším čerpáním prostředků proti skutečnosti 2010 o 33,9 mld. Kč, z toho růst o 59,6 mld. Kč (tj. o 5,8 %) připadl na běžné výdaje a pokles o 25,7 mld. Kč (tj. o 19,8 %) na výdaje kapitálové.

Na růstu rozpočtovaných **běžných výdajů** proti skutečnosti 2010 se podílely především úroky a ostatní finanční výdaje (růst o 24,2 mld. Kč, tj. o 49,6 %). Sociální dávky počítaly v rozpočtu na rok 2011 s růstem proti skutečnosti 2010 o 15,6 mld. Kč (tj. o 3,6 %). Z toho výdaje na důchody měly růst o 17,8 mld. Kč, tj. o 5,1 %.

Na poklesu rozpočtu **kapitálových výdajů** se podílely především investiční transfery státním fondům, jejichž rozpočet proti skutečnosti 2010 klesl o 19,9 mld. Kč, tj. o 41,5 %.

Mandatorní výdaje měly dosáhnout 679,6 mld. Kč a převýšit tak skutečnost 2010 o 51,5 mld. Kč, tj. o 8,2 %. Jejich podíl na celkových výdajích se měl zvýšit na 57,1 % (rozpočet 2010 předpokládal podíl ve výši 55,1 %, skutečnost 2010 dosáhla 54,3 %). Na rozpočtovaném růstu ve vztahu ke skutečnosti roku 2010 se nejvíce podílely výdaje na obsluhu státního dluhu (o 24,2 mld. Kč) a dávky důchodového pojištění (o 17,8 mld. Kč).

Schodek schváleného rozpočtu se proti skutečnosti roku 2010 snížil o 21,4 mld. Kč, tj. o 13,7 %). Jeho výše 135,0 mld. Kč představovala 3,5 % výše HDP (3 807,2 mld. Kč). V roce 2010 to bylo 4,3 % HDP (3 772,9 mld. Kč). Použity jsou hodnoty nominálního a sezónně očištěného HDP známé k březnu 2011.

2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu roku

Rozpočet příjmů státního rozpočtu v průběhu roku vzrostl o 19,1 mld. Kč na 1 074,8 mld. Kč a rozpočet výdajů o 19,3 mld. Kč na 1 210,0 mld. Kč. **Došlo tedy i ke změně rozpočtovaného schodku státního rozpočtu z 135,0 mld. Kč na 135,2 mld. Kč.**

Na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel **bylo provedeno souvztažné zvýšení příjmů a výdajů** (bez vlivu na schodek) **o 19,1 mld. Kč** v návaznosti na zajištění financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU.

Na výdajové straně došlo navíc k **navýšení rozpočtu o 0,2 mld. Kč** v kapitole Operace státních finančních aktiv (OSFA). Jednalo se o prostředky, které mohly být na základě zmocnění ministra financí (podle § 2 odst. 2 zákona č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2011) v roce 2011 použity na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (z prostředků nevyčerpaných do 31.12.2010 na stejný účel). O tuto částku se zvýšil schodek schváleného rozpočtu ze 135,0 mld. Kč na 135,2 mld. Kč. Souvztažně došlo ke zvýšení financování u ukazatele „změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ o stejnou částku.

V průběhu roku 2011 dále **došlo k řadě rozpočtových opatření**, která znamenala pouze přesuny mezi jednotlivými kapitolami či položkami v rámci jedné kapitoly (bez vlivu na rozpočtovaný schodek). Jednalo se například o následující přesuny:

- z rozpočtu kapitoly **VPS** bylo rozpočtovými opatřeními uvolněno do jiných kapitol celkem 11,3 mld. Kč, z toho 2,5 mld. Kč představovalo přesuny z vládní rozpočtové rezervy (detailněji popsáno v sešitu H, kapitola VPS). Z kapitoly VPS v průběhu roku směřovalo do ostatních kapitol 2,5 mld. Kč na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2010. Došlo zde také např. k přesunu 0,5 mld. Kč ze specifického ukazatele kapitoly VPS „Stavební spoření“ do ukazatele „Dotace pro SFDI“ v rámci kapitoly Ministerstvo dopravy,
- z rozpočtu výdajů kapitoly **OSFA** byly v roce 2011 bez vlivu na schodek navýšeny výdaje jiných kapitol o 1,0 mld. Kč. Z toho 0,8 mld. Kč směřovalo do kapitoly Ministerstvo zemědělství – tyto prostředky byly určeny především na programy protipovodňových opatření spolufinancované z výnosů privatizovaného majetku a další programy související především s vodním hospodářstvím,
- z rozpočtu výdajů kapitoly **Státní dluh** bylo v roce 2011 do jiných rozpočtových kapitol v rámci transferů na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky (EIB) uvolněno celkem 5,5 mld. Kč. Např. do kapitoly Ministerstvo dopravy bylo uvolněno necelých 3,1 mld. Kč, z toho 3,0 mld. Kč se týkalo Rámcového úvěru přijatého ČR od EIB (Operační program Doprava) a necelých 0,1 mld. Kč výstavby jihozápadní části silničního okruhu Prahy. Do kapitoly Ministerstvo zemědělství bylo uvolněno přes 2,4 mld. Kč - z toho 0,9 mld. Kč bylo určeno na projekt Podpora prevence před povodněmi II, necelých 0,5 mld. Kč na projekt Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží a 1,1 mld. Kč na projekt Výstavby a obnovy infrastruktury vodovodů a kanalizací II.

Celkem bylo provedeno 764 rozpočtových opatření, což je o 23 méně než v roce 2010. Nejvíce rozpočtových opatření se realizovalo v kapitole Ministerstvo vnitra (108), dále pak v kapitolách Ministerstvo obrany (53), Ministerstvo spravedlnosti (53), Ministerstvo zemědělství (51), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (51), Ministerstvo zdravotnictví (49) a Ministerstvo financí (46). V těchto kapitolách bylo provedeno celkem 411 rozpočtových opatření, což odpovídá necelým 54 % všech provedených rozpočtových opatření v roce 2011.

Nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly (42,4 %). Druhou největší skupinou pak byly přesuny mezi jednotlivými kapitolami (28,9 %). Třetí skupinu rozpočtových opatření tvořily přesuny prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol (17,9 %). Nižší počet rozpočtových opatření se týkal uvolňování prostředků jednotlivým kapitolám z kapitol Státní dluh (4,5 %) a Operace státních finančních aktiv (3,8 %). Souvztažné zvýšení příjmů a výdajů se týkalo 2,5 % rozpočtových opatření z celku.

3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

V roce 2011 dosáhly celkové příjmy státního rozpočtu 1 012,8 mld. Kč, celkové výdaje 1 155,5 mld. Kč a výsledný schodek činil 142,8 mld. Kč.

Tabulka č. 2: Hlavní ukazatele hospodaření státního rozpočtu v roce 2011 (v mld. Kč)

	2010	2011				rozdíl skutečností	index 2011/2010
	Skutečnost	Schválený rozpočet *)	Rozpočet po změnách *)	Skutečnost	% plnění		
	1	2	3	4	5=4:3	6=4-1	7=4:1
Celkové příjmy	1 000,38	1 055,70	1 074,83	1 012,76	94,2	12,38	101,2
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>508,02</i>	<i>543,16</i>	<i>543,16</i>	<i>523,43</i>	<i>96,4</i>	<i>15,41</i>	<i>103,0</i>
DPH	187,82	195,10	195,10	191,89	98,4	4,07	102,2
Spotřební daně **)	130,86	140,80	140,80	139,21	98,9	8,35	106,4
DPPO	86,30	84,00	84,00	82,30	98,0	-4,01	95,4
DPFO	87,49	101,50	101,50	90,61	89,3	3,12	103,6
ostatní daňové příjmy	15,55	21,76	21,76	19,41	89,2	3,86	124,9
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>355,84</i>	<i>373,29</i>	<i>373,29</i>	<i>366,82</i>	<i>98,3</i>	<i>10,98</i>	<i>103,1</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>136,52</i>	<i>139,25</i>	<i>158,37</i>	<i>122,51</i>	<i>77,4</i>	<i>-14,01</i>	<i>89,7</i>
Celkové výdaje	1 156,79	1 190,70	1 210,01	1 155,53	95,5	-1,27	99,9
<i>Běžné výdaje</i>	<i>1 026,57</i>	<i>1 086,20</i>	<i>1 084,43</i>	<i>1 036,65</i>	<i>95,6</i>	<i>10,09</i>	<i>101,0</i>
Sociální dávky	430,91	446,47	445,75	444,07	99,6	13,16	103,1
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>130,22</i>	<i>104,50</i>	<i>125,58</i>	<i>118,87</i>	<i>94,7</i>	<i>-11,35</i>	<i>91,3</i>
Saldo SR	-156,42	-135,00	-135,18	-142,77	105,6	13,65	91,3

*) rozpočet vč. zákona č. 97/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 433/2010 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2011

***) včetně tzv. energetických daní a od roku 2011 včetně odvodu z elektřiny ze slunečního záření

Celkové příjmy ve výši 1 012,8 mld. Kč byly plněny na 94,2 % rozpočtu po změnách (nedosažení rozpočtu o 62,1 mld. Kč) a dosáhly meziročního růstu o 12,4 mld. Kč, tj. o 1,2 %.

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 523,4 mld. Kč při plnění rozpočtu na 96,4 % (nedosažení o 19,7 mld. Kč) a meziročním růstu o 15,4 mld. Kč, tj. o 3,0 %. Na tomto meziročním růstu se podílela především inkasa spotřebních daní vč. energetických daní a odvodu z elektřiny ze slunečního záření (o 8,4 mld. Kč), DPFO ze závislé činnosti (o 5,1 mld. Kč), DPH (o 4,1 mld. Kč) a daně darovací (o 4,1 mld. Kč). Na meziročním růstu se tak poměrně výrazně projevil výše zmíněný zákon č. 97/2011 Sb., kterým se mění zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2011 (vliv zejména na inkaso odvodu z elektřiny ze slunečního záření a darovací daně). Meziroční

pokles naopak vykázalo inkaso DPFO z přiznání (o 2,6 mld. Kč) a vlivem poklesu sazby daně o 1 p.b. také inkaso DPPO (o 4,0 mld. Kč).

Na nenaplnění daňových příjmů se podílelo především inkaso DPFO celkem (rozpočet nenaplněn o 10,9 mld. Kč) a inkaso DPH (o 3,2 mld. Kč). Podíl nepřímých daní na daňových příjmech státního rozpočtu za poslední rok vzrostl z 62,7 % na 63,3 % (rozpočet plánoval 61,8 %). Komentáře k vývoji inkasa daňových příjmů jsou uvedeny v části II.2. tohoto sešitu.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši 366,8 mld. Kč nedosáhly rozpočtované výše o 6,5 mld. Kč, tj. o 1,7 %, a meziročně vzrostly o 11,0 mld. Kč, tj. o 3,1 %. Z toho pojistné na důchodové pojištění dosáhlo výše 331,8 mld. Kč, tj. 98,8 % rozpočtu, a meziročního růstu o 10,1 mld. Kč, tj. o 3,2 %. Příčinou nedodržení rozpočtované výše je nižší než očekávaná míra zaměstnanosti a výše vyměřovacích základů pojištěnců a také zvýšený počet povolených splátek, jakož i skutečnost neustálého nárůstu zahájených insolventních řízení ve vztahu k plátcům pojistného.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery svou výší 122,5 mld. Kč nedosáhly rozpočtu po změnách o 35,9 mld. Kč, tj. o 22,6 %, při meziročním poklesu o 14,0 mld. Kč, tj. o 10,3 %. Relativně nízké plnění a meziroční pokles ovlivnily především příjmy z EU/FM (na společné programy ČR a EU)², které dosáhly 90,0 mld. Kč, což představuje 66,0 % rozpočtu po změnách a meziroční pokles o 6,8 mld. Kč.

Celkové výdaje byly čerpány ve výši 1 155,5 mld. Kč a proti rozpočtu po změnách byly nižší o 54,5 mld. Kč, tj. o 4,5 %, a představují meziroční pokles o 1,3 mld. Kč, tj. o 0,1 %. Podíl celkových výdajů na HDP (3 807,2 mld. Kč) v roce 2011 dosáhl 30,4 %, zatímco v roce 2010 to bylo 30,7 % (k 3 772,9 mld. Kč).

Běžné výdaje dosáhly výše 1 036,7 mld. Kč, tj. 95,6 % rozpočtu po změnách, a představují tak meziroční růst o 10,1 mld. Kč, tj. o 1,0 %. Z nich tradičně nejvíce představovaly sociální dávky ve výši 444,1 mld. Kč, tj. 99,6 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 13,2 mld. Kč, tj. o 3,1 % (z toho výdaje na důchody meziročně rostly o 21,9 mld. Kč, tj. o 6,3 %).

Kapitálové výdaje ve výši 118,9 mld. Kč představují 94,7 % rozpočtu po změnách a meziroční pokles o 11,4 mld. Kč, tj. o 8,7 %.

Mandatorní výdaje dosáhly výše 652,7 mld. Kč (96,3 % rozpočtu po změnách), což je o 24,6 mld. Kč, tj. o 3,9 %, více než v roce 2010. Jejich podíl na celkových výdajích se zvýšil z 54,3 % v roce 2010 na 56,5 % v roce 2011. Na meziročním růstu se podílely především dávky důchodového pojištění (růst o 21,9 mld. Kč), výdaje na obsluhu státního dluhu (růst o 6,9 mld. Kč), státní záruky (růst o 5,0 mld. Kč) či odvody a příspěvky do rozpočtu EU (o 4,0 mld. Kč). Naopak meziročně poklesly například výdaje na státní sociální podporu (pokles o 4,8 mld. Kč) a výdaje na podpory v nezaměstnanosti (pokles o 3,0 mld. Kč).

Hospodaření státního rozpočtu v roce 2011 skončilo schodkem 142,8 mld. Kč. Tento výsledek je o 7,6 mld. Kč horší, než činila jeho výše daná rozpočtem po změnách, a o 13,6 mld. Kč lepší než jeho vykázaná skutečnost roku 2010 (-156,4 mld. Kč). Podíl vykázaného schodku státního rozpočtu (142,8 mld. Kč) na HDP v roce 2011 činil 3,8 %, což je o 0,3 procentního bodu méně než v roce 2010.

Na nedodržení rozpočtem stanovené výše schodku měly vliv i některé mimorozpočtové okolnosti. V průběhu roku došlo rozhodnutím Ústavního soudu ke zrušení zdanění státních příspěvků na stavební spoření ve výši 50 %, se kterým schválený státní rozpočet na rok 2011

² Uvedené hodnoty příjmů z EU odpovídají údajům z části XI. finančních výkazů předkládaných správci kapitol

počítal (vliv cca 5,4 mld. Kč). V závěru roku také došlo k mimořádné platbě 5,0 mld. Kč, které byly po revizi růstu HDP v období od vstupu ČR do EU do roku 2010 vyplaceny nad rámec rozpočtu. Během roku došlo také k povolenému překročení výdajů o 2,6 mld. Kč, které je umožněno na základě zákona č. 382/2009 Sb., o státním dluhopisovém programu na částečnou úhradu nákladů spojených s odstraněním následků škod způsobených záplavami a povodněmi v červnu a červenci 2009 a v roce 2010, ve znění zákona č. 180/2010 Sb. (2,1 mld. Kč) a na základě zákona č. 94/2009 Sb., o přijetí úvěru ČR od EIB na financování investičních potřeb souvisejících s prováděním programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II. (0,5 mld. Kč). Z uvedených 2,6 mld. Kč byly ve skutečnosti čerpány cca 2 mld. Kč.

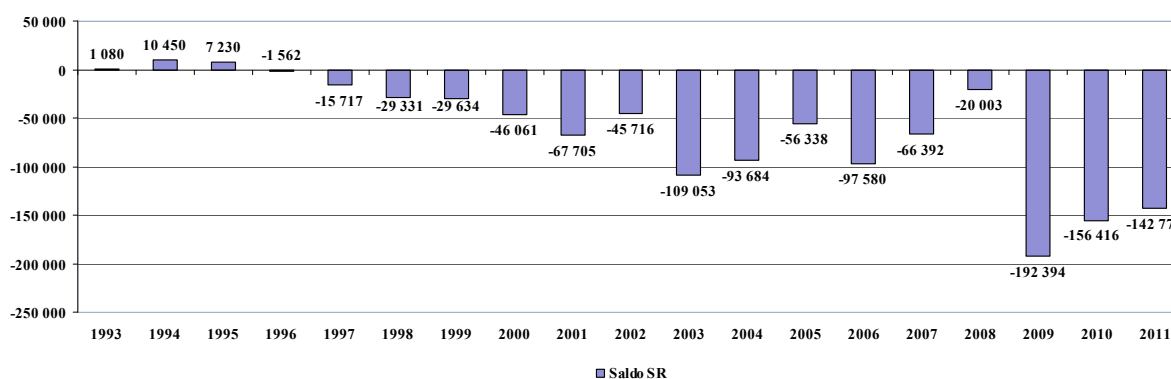
Do hospodaření státního rozpočtu se na straně příjmů negativně projevilo nízké plnění celkových příjmů. K naplnění rozpočtu chybělo 62,1 mld. Kč, z toho 46,4 mld. Kč se týkalo příjmů státního rozpočtu určených na krytí výdajů na společné programy ČR a EU a dalších 26,2 mld. Kč představovalo nenaplnění rozpočtu daňových příjmů včetně pojistného na sociální zabezpečení (z toho 10,9 mld. Kč se týkalo daní z příjmů fyzických osob a 6,5 mld. Kč pojistného na sociální zabezpečení). Tyto výpadky na straně příjmů byly částečně kompenzovány nedočerpáním rozpočtu výdajů o 54,5 mld. Kč. Na tom se podílely např. úspory v kapitole Státní dluh (úspora 16,2 mld. Kč zejména u hrazených úroků z půjčených prostředků) a VPS (12,2 mld. Kč). Rozpočet po změnách výdajů spolufinancovaných z rozpočtu EU nebyl vyčerpán o 23,7 mld. Kč.

V meziročním srovnání je z pohledu státního rozpočtu pozitivním trendem meziroční růst celkových příjmů o 12,4 mld. Kč (z toho daňové příjmy včetně pojistného na sociální zabezpečení o 26,4 mld. Kč), zatímco celkové výdaje meziročně klesly o 1,3 mld. Kč.

Podle § 47 rozpočtových pravidel, mohou OSS nárokovat nespotřebované výdaje minulých let v běžném roce a překročit tak rozpočet výdajů běžného roku. Stav nároků z nespotřebovaných výdajů k 1.1.2011 byl OSS vyčíslen částkou 101,1 mld. Kč. V průběhu roku 2011 OSS snížily nároky z nespotřebovaných výdajů o 64,6 mld. Kč (z velké části jde o skutečné překročení rozpočtu výdajů). Z toho profilující výdaje tvořily 59,8 mld. Kč a neprofilující 4,8 mld. Kč. **V roce 2012 budou OSS, podle údajů předaných Ministerstvu financí, mít možnost nárokovat nespotřebované výdaje ve výši 129,9 mld. Kč** (z toho 93,4 mld. Kč z nespotřebovaných výdajů roku 2011 a zbytek z let minulých).

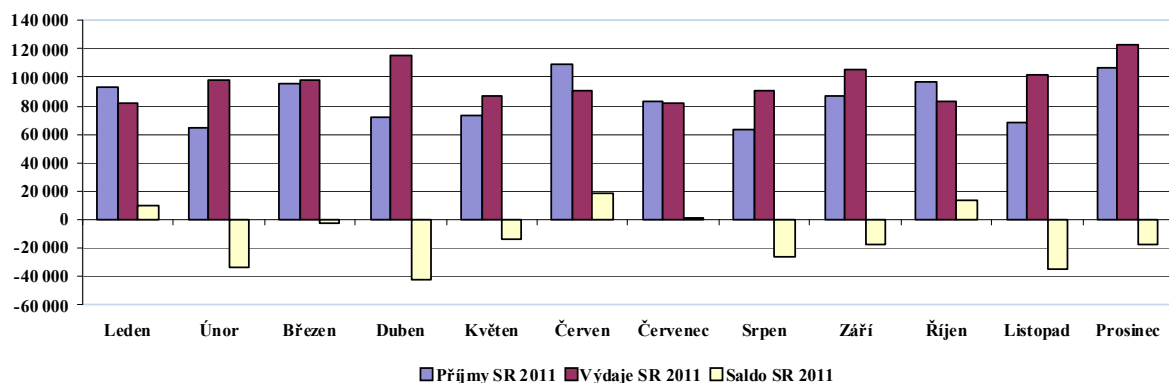
Následující grafy zobrazují vývoj sald hospodaření státních rozpočtu v minulých letech a měsíční průběh hospodaření v roce 2011.

Graf č. 1: Vývoj salda státního rozpočtu od roku 1993 do roku 2011 (v mil. Kč)

Graf č. 2: Měsíční vývoj příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu v roce 2011 (v mil. Kč)

	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec
Příjmy SR 2011	92 572	65 124	95 670	72 603	72 978	108 690	83 419	63 784	87 024	96 780	67 820	106 291
Výdaje SR 2011	81 961	98 558	98 049	114 904	86 942	90 080	81 619	90 003	104 888	83 117	102 273	123 132
Saldo SR 2011	10 611	-33 434	-2 380	-42 301	-13 964	18 611	1 800	-26 219	-17 863	13 662	-34 454	-16 841

Dosažený schodek státního rozpočtu (vykázaný ČNB) ve výši 142 770 832 tis. Kč se navrhuje **vypořádat financujícími položkami** takto:

- vydanými státními dluhopisy ve výši 139 378 098 tis. Kč
- přijatými dlouhodobými úvěry ve výši 5 938 462 tis. Kč
- změnou stavů na účtech státních finančních aktiv – zvýšením o 2 545 728 tis. Kč

Hospodaření systému důchodového pojištění za rok 2011 vykázalo **schodek** ve výši **45,4 mld. Kč** (v roce 2010 to byl schodek ve výši 35,6 mld. Kč). Příjmy státního rozpočtu z pojistného na důchodové pojištění včetně příslušenství a příjmů z dobrovolného důchodového pojištění byly vykázány ve výši 328,0 mld. Kč, výdaje na dávky důchodového pojištění (včetně správních výdajů připadajících na výběr pojistného a na výplatu příslušných dávek ve výši 5,3 mld. Kč) činily 373,4 mld. Kč.

Podle § 36 odst. 3 rozpočtových pravidel budou prostředky vyčíslené jako kladný rozdíl příjmů pojistného na důchodové pojištění a výdajů na dávky důchodového pojištění, včetně výdajů spojených s výběrem pojistného na důchodové pojištění a výplatu dávek důchodového pojištění, převáděny na **zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu** ve státních finančních aktivech. To ovšem není případ roku 2011. Schodek hospodaření systému důchodového pojištění je součástí celkového schodku státního rozpočtu. **Na konci roku 2011 činil stav prostředků na tomto zvláštním účtu cca 22 mld. Kč.**

Podrobnější vyhodnocení inkasa a čerpání jednotlivých složek příjmů a výdajů státního rozpočtu v roce 2011 je provedeno v dalších částech zprávy.